

underordnede Commission ikke kan forene Parterne, at det da gaaer over til Overtællingscommissionens Afgjorelse, saa mener jeg, at vi holde Sagen inde paa Mæglings- og Skjønns-Gebetet, som er det naturlige. — Ja, der var rigtignok et andet Punkt, jeg vilde yttre Noget om; men, da det falder mere i det Specielle, veed jeg næsten ikke, om det maa være mig tilladt. — Det var netop, at Jylland langt fra i Almindelighed kan præstere saa høie Afsløningsudgifter som Verne; thi vi maae nok troe, at det maa være begrundet i det Forhold, at hele Godser i Jylland ikke langt tilbage i Tiden ere blevne solgte for omtrent 100 Specier pr. Tonde Hartkorn, medens det derimod paa Verne sælges indtil det to à tredobbelte Beløb. Det er en væsentlig Betragtning for Jyllands Bedkommende; men, da det hører til det mere Specielle, skal jeg ikke videre indlade mig derpaa. Det er, som sagt, en væsentlig Betragtning, naar man seer hen til disse Amtsrådsærfklæringer, som af Indenrigsministeren blev indhentet i Løbet af sidste Sommer, og som, efter min Mening, i de allerfleste Tilfælde neppe ville passe for den største Deel af Jyllands Goveriydende; thi med Hensyn til disse Afsløningsafgifter taler Rimelighed for, at de saa meget som muligt maae afpasses efter enhver Egns mere og mindre indbringende Erhvervsilder, ligesom og dens Frugtbarhed bør komme i Betragtning. Og jeg maa saaledes, i Genhold til hvad jeg har ytret og i Genhold til min Overbevissning, holde paa det af Udvalget stillede Forslag til § 7 til det Dverste.

Indenrigsministeren: Jeg skal blot tillade mig nogle faa Bemærkninger, nærmest med Hensyn til den ærede Ordførers Foredrag. Jeg kan ikke være enig med den ærede Ordfører, naar han har sagt, at den forrige Indenrigsminister havde tilstaaet en saadan Afgjorelse af Sagen, som nu var foreslaaet af Udvalgets Fleertal. Hvad der i det første Forslag fra den forrige Indenrigsminister foreslaaet, det var Goveriverdets Størrelse, og der er vel en Tendens til at indbringe Forpagternes Forhold under Sagens Afgjorelse, men det er ogsaa det Gæste jeg veed, hvortil den ærede Ordfører kan have sigtet. Hvad

derimod Sagens senere Behandling angaaer, da maa det bemærkes, at Landbocommissionen har fundet aldeles utvivlsomt, at disse Sager henhørte under Domstolene, og at det, at henzlægge sige Spørgsmaal, der aabenbart henzhøre under de ordinaire Domstole, under de nævnte Commissioners Afgjorelse, ikke vilde være rigtigt; det var Landbocommissionens utvivlsomme Formening, den har aldeles ingen Tvivl havt herom. Forsaavidt som man forøvrigt vil lægge nogen Vægt paa det oprindelige Forslag i denne Henseende, maa det ogsaa bemærkes, at det var stillet noget anderledes med Hensyn til Commissionens Sammensættelse; derimod i Landstinget har man været aldeles af den samme Mening, som jeg har tilladt mig her at udtale. Man har endogsaa i Overensstemmelse med det af mig foreslaagne Forslag undtaget Forpagternes Retstillings fra Commissionernes Virksomhed og henviist den til Domstolene, saa at den Ansættelse, som ligger til Grund for Udkastet, saaledes som det er bleven forelagt af Regjeringen og endnu findes i Udkastet, er fastholdt i alle Stadier.

Forsaavidt som jeg skulde have ytret, at der skulle kunne opstaae mange Retsspørgsmaal, saa mener jeg, at mine Ytringer tydelig nok tilkjendegave, at hvis Majoritetens Forslag gik igjennem, da vilde jeg antage det for at kunne være rimeligt, at man vilde søge, under disse extraordinære Domstole at indbringe mange Retsspørgsmaal, som ellers ikke vilde være komne ind under dem, og som ellers vilde have faaet en anden Afgjorelse. Det var den Frygt, som jeg nærede derfor, men det er aldeles ikke min Mening, at der, om man følger Udkastet, idelig vilde blive henviist Retsspørgsmaal til Domstolene, og at Sagerne der vilde blive behandlet — det troer jeg ikke vil blive Tilfældet. — Jeg haaber, at i de fleste Tilfælde vilde Afsløningsmandene kunne bringe det til en mindelig Forening mellem Parterne, og ialtsald komme ud af det, ved at affige en eventuel Kjendelse, saaledes at der siges, at hvis den og den bliver kjendt pligtig ved Domstolene til at forrette det og det Arbejde, saa skal de Bederlag, han skulde udrede, forhøies med saa og saa meget. Jeg indrømmer